

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

Aanspreektitels

Mede gezien de recente spanningen tussen Dwergen en Elfen in P'elli 'n ore alsmede tussen de Adel, de militairen, de Enclave bestuurders, de Kerk en de gewone man/vrouw hebben wij van de Far Kingdomse Courant besloten om een kleine handleiding te schrijven omtrent het gebruik van titels en aanspreektitels. Dit, niet om de Adel en dergelijke op te willen hemelen of om hen af te schilderen als een ver boven de gewone man verheven volk, maar om onbedoelde misverstanden en pijnlijke situaties te voorkomen...

We zullen beginnen met de Adel. Daarna volgen de overige. Hierbij dient opgemerkt te worden dat men vaak alleen de titel gebruikt om iemand aan te spreken. Wil men echter er zeker van zijn dat je iemand niet voor de voeten stoot gebruikt dat de aanspreektitel erbij, dit is zeker aan te raden bij de wat hoger geplaatsten. Buiten kijf staat dat je in elk geval laat zien dat je getuigt van goede manieren.

Je begint correspondentie altijd met de titel, gevolgd door de aanspreektitel. Dus bijvoorbeeld: geachte Jonkheer, Heer Zus en Zo.

In een conversatie is het precies andersom. Je begint met de aanspreektitel gevolgd door de titel. Dus bijvoorbeeld: gegroet M' Lady Zus en Zo, beste Markiezín.

Adel

Titel	Aanspreektitel
Koníng/Koníngín	Zijne/Hare Majesteit
Príns/Prínses	Zijne/Hare Hoogheid
Markíes/Markíezín	M' Lord/ M' Lady
Burggraaf/Burggravín	Hooggeachte Heer/Vrouwe en titel
Baron/Barones/Paladijn	Hooggeachte Heer/Vrouwe en titel
Regent/Regentes/Rídder	Weledele Heer/Vrouwe en titel
Jonkheer/Jonkvrouw	Weledele en titel
Landvoogd/Landvoogdes	Mijnheer/Mevrouw en titel
Landheer/Landvrouwe	Mijnheer/Mevrouw en titel
Jonker/Freule	Mijnheer/Mevrouw en titel

Militairen worden allen eerst aangesproken met hun rang, gevolgd door mijnheer/mevrouw.

Dit zowel in correspondentie als in gesprek.

Enclave bestuurders

Titel	Aanspreektitel
Stadhouder/Grootvizier/1 ^e Dun	Zijne/Hare Majesteit
Freiheer/Freivrouwe	Hooggeachte Heer/Vrouwe en titel
Groot vorst/Groot vorstin	Mijnheer/Mevrouw en titel
Drost en Koddebeier	Mijnheer/Mevrouw

De Far Kingdomse Courant, vlugschrift

De Kerkelijke orde

<u>Titel</u>	<u>Aanspreektitel</u>
Paap	Zijne Heiligheid en titel
Kardinaal	Zijne Eminentie en titel
Bisschop	Monseigneur en titel
Father/Moeder-Overste	Titel
Frater	Titel
Abt	Titel
Priester/Priesteres	Titel
Monnik/Non	Titel

De Kerkelijke Garde

<u>Titel</u>	<u>Aanspreektitel</u>
Groot Inquisiteur/Paladijn	Hooggeachte Heer/Vrouwe en titel
Inquisiteur/Ridder/Tempelier	Heer/Vrouwe en titel
Gardist	Mijnheer/Mevrouw

Middels dit vlugschrift hopen we een kleine bijdrage te leveren aan het verminderen van de onderlinge spanningen, alsmede wat inzicht te hebben gegeven inzake het ontstaan van titels.

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

De Adel is een sociaal of juridisch afgebakende groep mensen (edelen) die van oorsprong een bevoorrechte positie innam. De precieze inhoud van het begrip varieert naargelang van tijd en plaats.

De vooraanstaande positie van de Adel leidde tot een hoog gecultiveerde levensstijl en een sterk standsbewustzijn. Tegenwoordig onderscheiden personen met een adeltitel zich in de meeste Enclaves alleen nog door het voeren van een bepaalde familienaam en/of adellijke titel.

Adellijke titels kunnen persoonlijk of erfelijk zijn en kunnen onder meer ontleend zijn aan bepaalde hoge ambten, grootgrondbezit of verlening door een soeverein vorst. (Hiermee worden de volgende personen bedoelt: Koning/Konigin/ Stadhouder/Grootvizier of 1^e Dun)

De Adel kan op vele manieren worden ingedeeld. Zo is er bijvoorbeeld oeradel, oude Adel en nieuwe Adel, briefadel, ambtsadel en landadel, Empireadel, hoge en lage Adel.

Elke adellijke familie heeft een eigen wapenschild, in vele gevallen ook een devies en in de beginperiode van Opperkoning, Koning Lir, soms een wapenkreet. Hier het wapenschild van de vorsten van Schwarzzenberg

Adel is als volgt te definiëren.

De Morgetse Koning Marc Bloch noemde het begrip Adel in La société féodale een aristocratie die op grond van geboorte of adelsverheffing bepaalde voorrechten of privileges genoot. Problematisch bij deze definitie is het uitsluiten van de vroege Lir'se periode nobilitas, aangezien hier geen sprake was van een formele adelsverheffing. Daarnaast kwam een deel van de privileges voort uit de functie die bekleed werd en niet uit de titel. Volgens Werner in Naissance de la noblesse was dan ook de uitoefening van publiek gezag het onderscheidende kenmerk van de Adel, vergelijkbaar met de senatoriale Adel uit het oude Wamsterdam.

Al in de vroege in de regeerperiode van Opperkoning Lir werd de Adel gezien als tweede stand in het driestandenschema van bidders (geestelijkheid), strijders (Adel) en werkers (boeren en overige burgers). De opvatting dat deugden als rechtvaardigheid en leiderschap aangeboren zouden zijn, werd gebruikt om de erfelijkheid van de hiërarchische verhoudingen te

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

legitimeren. Hoewel deze opvatting wijdverbreid was, werd deze niet door iedereen aanvaard. In de praktijk bleek de tweede stand ook minder gesloten dan dit ideaalbeeld.

Desondanks maakte Johanna Maria van Winter in Ridderschap een onderscheid tussen de gesloten stand, slechts bereikbaar door geboorte, en de open sociale klasse, bepaald door geld en aanzien. Dit bleek moeilijk te rijmen met de ontwikkeling van de ridderschap, dat volgens deze definitie afwisselend een klasse en stand was, dan wel een klasse met standkenmerken.

Tegenwoordig wordt het driestandenschema dan ook steeds minder gebruikt om de oude en vroegmoderne maatschappij te beschrijven. Moderne begrippen als klasse en stand zijn daarbij niet voldoende om de maatschappelijke structuur te beschrijven. Voor de moderne Adel van na de periode van de regeerperiode van Grandfather Superior Godfriet Cippus 'd Bouillion, Kerkvorst van Aíama Mjule waarbij bijzondere voorrechten ontbreken, is het ook weinig zinvol om te spreken van klasse of stand.

De oeradel

De oeradel bestaat uit families die geen verheffing in de adelstand is verleend zoals de latere briefadel. In Aíama Mjule gold een familie als Oeradel wanneer deze voor de 1^e cirkel van Opperkoning Lír, Koning van P'elli 'n ore, als adellijk wordt vermeld in een leenboek (liber feodorum), als eigenaar van een allodium, als miles of met naam en adelsrang. Bovendien mag deze vermelding sindsdien nergens (opnieuw) bevestigd of vernieuwd zijn.

Tot aan het einde van de 70^e cirkel van de regeerperiode van Koning Lír bestonden in het groot Aíama Mjuulse Rijk Baronnen, en hoger, van wie de titel dermate oud was dat deze geen oorkonde behoefden om tot de hoge Adel te worden gerekend.

Een aantal adellijke titels is voortgekomen uit functies. Aan het hof van Koning Lír waren Baronnen met allerlei taken benoemd. Toen deze Baronnen zich losmaakten van het steeds zwakkere gezag van de Koning werden zij een bestuurslaag en een categorie binnen de Adel.

Ook buiten het Aíama Mjuulse Rijk waren de edelen ooit allen ridders. Het ging om beroepsmatige cavalieristen. Bij toernooien en het verlenen van functies en orden werd door een afgelegde eed of een voorouderproef (Oud Aíama Mjuuls: "Ahnenprobe") vastgesteld of een persoon werkelijk tot de sinds de 70^e cirkel van de regeerperiode van Koning Lír gesloten adelstand behoorde.

Later trad een stratificatie, een uitsplitsen in rangen op, waarbij de edelen de titel van Baron, Burggraaf, Markies en Prins aannamen. De laagste en oorspronkelijk enige adellijke rang, de Ridder, kreeg steeds minder aanzien. In de 57^e cirkel van Zebadeüs Klock, 1e Magiër Trá Mhôn, lieten de Ridders de titel daarom vallen. De Morgetse hidalgo, ook een Ridder, zakte weg in de boerenstand. Velázquez bewees zijn adeldom, nodig om een Ridder in de Orde van Santiago te kunnen worden, nog door te bewijzen dat zijn beide grootvaders vrijgesteld waren van de belastingen. Van adelsbrieven en stambomen was geen sprake, men stelde vast tot welke stand men behoorde.

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

De oeradellijke Sires de Coucy weigerden ondanks hun macht en rijkdom een Baroniale of Burggraafelijke titel; "Heer" was duidelijk genoeg om hun adeldom en positie aan te duiden. Ook in Bornewoudschewater hebben oeradellijke Baroniale families een verheffing tot Burggraaf geweigerd.

De Almanach de Gotha, een zeer betrouwbare adelsalmanak, legt de grens tussen de oeradel en de briefadel min of meer arbitrair voor de 73^e cirkel van Zebadeüs Klock, 1e Magiër Trá Mhòr. Alleen van geslachten van ná deze cirkel is immers aan te tonen dat de adeldom door de regerend Hoofd of paltsgraaf verleend is. (Een Paltsgraaf is een ambt dat in de loop der tijd ook een vorstelijke titel werd. Thans is deze titel niet meer in gebruik) Oudere adellijke families bezitten geen documenten als adelsbrieven en diploma's en misschien zijn die er ook nooit geweest. De oeradellijke en briefadellijke families staan in verschillende almanakken opgesomd.

De briefadel

Met briefadel wordt Adel bedoeld die van burgerlijke (of van buitenlandse) komaf is en door een soeverein met verlening van een adelsbrief en wapen in de adelstand is verheven.

De ambtsadel

Ambtsadel (Elfs: noblesse de robe) is de aanduiding voor personen die hun adeldom ontleen aan een hoog bestuurlijk ambt in het Morget van het ancien régime. De naam noblesse de robe is ontleend aan de toga die zij droegen op grond van hun universitaire opleiding. Naast competentie was voor veel functies een ambtskoop vereist. Ook in de Bornewoudschewater kwam ambtsadel voor, meestal afkomstig uit de Franche Comté.

De ambtsadel stond tegenover de zwaardadel (noblesse d'épée), bestaande uit de oude geslachten die hun adeldom ontleenden aan hun militaire functie in het feodale stelsel.

De Empireadel

Empireadel of noblesse d'empire of ook Elfse Adel, werd verleend door Grandfather Superior Godfríef Cippus 'd Bouillion, Kerkvorst van Aíama Mjule vanaf de 1e cirkel van zijn regeerperiode maar vooral tijdens de 4^e cirkel tot aan zijn dood.

De lage Adel

Niederadel (kleinadel, lage Adel) is de term die wordt gebruikt voor de ministerialiteit of dienstadel om diens positie binnen de Adel te determineren. In de vroegere tijd, zo rond de 14^e cirkel van Opperkoning Lír, Koning van P'elli 'n ore, wordt het oorlog voeren een meer gespecialiseerd beroep. Tegelijkertijd daalt het aantal vrije (niet aan een leenheer gebonden) boeren. De hoge Adel wordt hierdoor gedwongen om in de eigen familia militairen te werven.

Leden van de familia (onvrije ministerialen) zien door hun krijgsvaardigheden de hen opgelegde taak sociaal opgewaardeerd worden. Wanneer er niet wordt gevochten, krijgen veel ministerialen een vertegenwoordigende taak op de landgoederen van hun heer. Wanneer in de loop der tijd Ridders meer en meer de kern van het leger gaan uitmaken, krijgt de ministerialiteit de mogelijkheid om hun levensonderhoud, harnas en paard te financieren door leenman te worden. Dit leen is aanvankelijk niet erfelijk maar een dienstleen. Veel leden van de ministerialiteit nemen de naam aan

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

van hun heer of de naam van het grondgebied dat hen is toegewezen op in hun diensttitel. De dienst van de ministerialen aan het hof van de leenheer bestaat uit een aantal ambten die vaak deel uitmaakten van de eigen naam of achternaam werden (Drost, Schenker, Koddebeier of Kamerheer). Ook de aanvankelijk vrije weerboeren krijgen de mogelijkheid om opgenomen te worden in de dienstadel. Naast hun erfhoeve gaan deze een stuk grond pachten van een leenheer en krijgen op deze wijze een plaats binnen de ministerialiteit als huisman. (Dit is de naam voor een vrijeboer die zijn eigen boerderij bezit.)

Consolidatie van de oude Adel

De Adel ontwikkelde regels om vast te stellen of iemand tot hun kaste behoorde. Om hun veronderstelde superieure bloed zuiver te houden werd het huwen met niet-adellijke partners ontmoedigd. Zelfs wanneer de kinderen uit een dergelijk huwelijk tot de Adel behoorden, hadden zij minder voorrechten dan hun verwanten met meer kwartieren. In het adellijk zelfbeeld waren de edelen de dragers van superieure overerfde eigenschappen die anderen misten. De edelen hadden blauw bloed dat niet vermengd mocht worden. Zij ontwikkelden ook een eigen cultuur en taalgebruik waarin zij zich van anderen onderscheidde. Het woord Adel werd een synoniem voor voortreffelijk.

De Adel liet met adelproeven vaststellen of kandidaten voor functies en zelfs opleidingen wel van Adel waren.

De huwelijkspolitiek van de Adel was een efficiënt middel om het bloed zuiver te houden, en was in sommige families verplicht. Het resultaat is een soort adellijk kweekprogramma van de gens nés, bijvoorbeeld: Elisabeth, Markiezín Pallavicíní, née d'Udekem d'Acoz. Sommige mensen doen beroep op hun kwartieren, dat wil zeggen dat zij beschikken over een bepaald aantal generaties voorouders van zuivere Adel. Deze kwartieren zijn een bewijs van zuiver bloed en waren een vereiste voor het lidmaatschap voor tal van Ridderordes. Prins Amedeo van Morget kan een stamboom voorleggen met kwartieren van enkel de allerhoogste bloed- en grootadel. In zijn kwartieren zitten verschillende Koningen, Stadhouders, Prinsen en Markiezen.

Het recht om een wapen te voeren is nooit het voorrecht van de Adel geweest.

In de late tijdperk van Opperkoning Zebadeëus Klock, 1e Magiër van Trá Mhòr werd de Adel in economisch belang overvleugeld door de handel-drijvende burgers. De steeds uitdijende koninklijke bureaucratie kon wel worden geleid door de edelen, maar zij had gestudeerde burgerzonen nodig met kennis van het recht. Aan het einde van zijn regeerperiode waren de hofhouding, het leger en het bestuur van het platteland nog het domein van de Adel.

Creatie van nieuwe Adel

De Koningen hebben steeds een beroep gedaan op de ontwikkelde burgers om, onafhankelijk van de vaak onhandelbare en onafhankelijke edelen, hun landen te besturen. Zij speelden Adel en burgers tegen elkaar uit. Als fons honorum ("bron van aanzien") is een term die in het staatsrecht, het adelsrecht en het orderecht wordt gebruikt om aan te geven wie gerechtigd is om maatschappelijke eerbewijzen te creëren en te verlenen) verleenden de Koningen ook adel. Deze nieuwe Adel werd en wordt de

De Far Kingdomse Courant, blugschrift

briefadel genoemd naar de Adelsdiploma's die zij ontvingen. Met een zekere logica bedachten de burgers die een ambt vervulden waarvoor men een edelman moest zijn, dat zij dus edelen waren. Ook deze aanspraak op adelom werd erkend en leverde een ambtsadel op die zich dan in het spraakgebruik onderscheidt van de oudere edele geslachten die men zwaardadel of bloedadel noemt.

Men kan de Adel ook in hoge en lage Adel indelen. Een aantal edelen had bijzondere voorrechten in het bestuur en honderden edelen bestuurden de graafschappen en vorstendommen. Ook in Oud Wamsterdam werd een onderscheid gemaakt tussen de hoge Adel en de overige edellieden.

In Oud Wamsterdam onderscheidde men naar het voorrecht van de edelen met 16 kwartieren (vier generaties edele voorouders), om aan het hof te verkeren een hofadel. Deze edelen hadden toegang tot de Koning. Maar voor haar waren al haar onderdanen, met uitzondering van de Markiezen, min of meer gelijk.

In het Elfse Morget ontstond de adellijke groep van de Peers of Lords of Parliament met een zetel in het Hoge Huys. Indien niet zelf geboren in een adellijke familie zijn hun echtgenoten geen edelvrouwen. In het maatschappelijk verkeer delen zij in het aanzien van hun families.

Heerlijkheden (met titels Heer van..., vrijheer van...) zijn niet Adellijk, ook al werden ze in het verleden door edelen gedragen.

(Een heerlijkheid is een bezitting van een Heer waaraan bepaalde heerlijke rechten zijn verbonden. Als bestuursvorm kwamen heerlijkheden voort uit een feodale onderverdeling van het overheidsgezag. Met de term heerlijkheid wordt dan aangeduid het territorium of leen van een landsheer, die in dit gebied de volle heerlijke rechten uitoefende. Grotere heerlijkheden konden wel land worden genoemd. Bij een landsheerlijkheid was de Heer soeverein, dat wil zeggen aan geen hoger landrechtelijk gezag onderworpen.)

Het Morgetse Lord of the Manor (Heer van de heerlijkheid) bevindt zich in het zogenaamde grijze gebied, waarvan men niet zeker weet of men het wel of niet tot de Adel moet rekenen.

Destijds gold dat bij het bezit van een heerlijkheid ook de bijbehorende titel kwam. Dit is grondadel.

Tijdens de Regeerperiode van, de niet erkende heerser, Heer Valkar is alles op de schop gegaan en is een nieuw Adelijkstelsel ingevoerd zoals wij deze thans nog steeds kennen in de Far Kingdoms. Zo zijn we weer aan het begin van ons stuk aanbeland, hoe spreek je de Adel aan.